Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Anne-Marie

DE KOLLEKTIVE BØRNE - OG UNGDOMS MILJØER

FJORDHØJ OG FRENDERUPGÅRD

Dette speciale er skrevet af studerende fra

Børnehaveseminariet

FRØBELHØJSKOLEN 1979.

Holdlærer

Inger Bastbo

Navne:

Elsebeth Madsen Jensen

Ilja Johansen

Anne-Marie Flensborg

Lisbeth Mahler Larsen.

LITTERATURLISTE:

Agger m. fl. : Terapi som politisk praksis.

Berit Hedeby : Familjebehandling. Frälsning eller bluff.

Jens Refsgård : Når hjemme er et andet sted

Peter Damborg - J.E. Nielsen: Mit hjerte er kun for dig.

A.Schanche Andersen - H.Waal: Behandlingskollektiver.
Bo - arbejdsfellesskab som alternativ
til psykiatrisk institusjon.

Socialstyrelsen 1978 : Børnehjemmet.

INDHOLD.

Begrundelse for valg af emne..... side 1
De kollektive Børne- og ungdomsmiljøer..... side 4
Fællesskabets ideologi..... side 8
Fjordhøj..... side 11
Frenderupgård.....side 34
Konklusion.....side 67

BEGRUNDELSE FOR VALG AF EMNE.

Den samfundsstruktur vi lever med nu er på mange måder utilfredsstillende. Vores liv bliver delt op i mange forskellige dele. Der er en del, der hedder arbejde, en anden del, der hedder fritid, familie osv..
Det er meget sjældent, vi selv kan bestemme, hvad der er vigtigt for os, hvad vi gerne vil bruge mest tid på. Alle de ydre krav samfundet stiller vil indskrænke vore handlemuligheder. For mange vil det f.eks. betyde, at jobbet bliver det vigtigste, da penge spiller en stor rolle for at få de forbrugsgoder, som kan synes vigtige.
Men ser man på børnene og de betingelser børn vokser op under, mener vi, de ikke er rimelige. Børns behov for tryghed, kontakt og krav kan ofte blive tilsidesat p.gr.a. dårlige sociale forhold, arbejde og stræben efter forbrugsgoder. Der opstår en konflikt mellem børnenes behov og forældrenes manglende overskud. Man bliver fremmed for hinanden - ved ikke hvad hinanden laver og især børnene føler sig svigtet.

Børnene må nødvendigvis reagere på dette, da deres fundamentale behov for tryghed og selvværdsfølelse ikke tilfredsstilles i familien. Daginstitutioner og skoler er ramt hårdt af bl.a. nedskæringer, så de ikke magter at opfylde børnenes behov.
Børnene reagerer med at blive "syge" - "adfærds-forstyrrede, begår krimminelle handlinger osv.. Egentlig en sund reaktion på den påvirkning de har været udsat for. Denne reaktion kan ofte ikke klares i familien (den har ikke tid og overskud), institution og skole kan heller ikke hjælpe, hvorfor barnet anbringes udenfor hjemmet.
De såkaldte behandlingshjem træder så til for at behandle familiens "problem". Men disse steder arbejder på samme betingelser som det resterende samfund. Her er alting også "delt" op - pædagoger der skal beskæftige og iagttage børnene, psykologer og socialrådgivere, der skal løse problemet, en dame, der gør rent og laver mad. Alle har en bestemt arbejdstid og funktion, hvilket igen indskrænker handlemulighederne i forhold til børnene.

Udfra disse opfattelser vil vi gerne undersøge et miljø med en anden struktur og andre værdinormer end samfundets. Derfor har vi valgt 2 af "De kollektive Børne -og Ungdomsmiljøer" - Fjordhøj og Frenderupgård, for om muligt at opleve om man her kan give børn bedre betingelser og behandlingsmetoder.

DE KOLLEKTIVE BØRNE OG UNGDOMSMILJØER.

Optakten til miljøerne blev gjort i 1969, hvor et kollektiv i Fredensborg begyndte at tage adfærdsvanskelige børn i døgnpleje. Dette gjorde de, som et oprør til de etablerede behandlingsinstitutioner, der ikke solidariserede sig med børnene - man ville ikke dele hus, hjem og liv med dem. Desuden beskæftigede man børnene - stillede ingen krav til dem i form af nødvendige aktiviteter, så som madlavning, rengøring og administration. For det tredie har (havde) børnene ingen indflydelse på deres situation og manglede opdragelse til selv at planlægge og ændre deres liv. Sidst men ikke mindst ønskede kollektivets beboere at forene arbejde og fritid på en mere meningsfuld måde. I 197o flyttede kollektivet til det nuværende sted, Børnecentret "Fjordhøj" oprettedes. Fra 1972-73 begyndte Fjordhøjideen at brede sig, først og fremmest via personer der selv havde været på Fjordhøj. Efterskolen Majgården blev stiftet. Den henvender sig især til unge

mellem 14 - 18 år. Majgruppen er omtrent på samme størrelse som Fjordhøj. Gruppen tager på lange fisketure med kutteren "Makarenko". Man prøver at gi' de unge et medansvar i det daglige, samt en fag-og socialpolitisk indsigt. Majgården har også gjort en indsats, for at etablere mere permanente arbejdspladser for unge, som har været på Majgården, nemlig "Klundserkollektivet Røde Gård 1974"., landbrugskollektivet Nørremarksgården 1975, smedekollektivet 1977 og Fiskerkollektivet 1978. Parallelt med denne udvikling er der yderligere blevet etableret en række andre kollektiver, ofte mindre, men med lignende funktioner som Fjordhøj og Majgården. Ialt er der idag 15 sådanne socialpædagogiske - og produktionsmiljøer med ca. 2oo medlemmer ialt. Disse 15 børne - og ungdomsmiljøer er organiseret i "De Kollektive Børne - og Ungdomsmiljøers Forbund". I dette forbund vedtog man jan. 1975 en grundlov, som de enkelte steder i det store hele følger.

Desuden enedes man på samme møde, at vise solidaritet og støtte hinanden i en socialistisk politisk formulering, hvis man påtrykkes en ideologisk konflikt udefra. Hvilket miljøernes fællessang udtrykker:

Håb for alle gode kræfter,håb for alle folk på jord.
Fred og frihed følger efter,håbet spirer frem og gror.
Vi er stærke,vi er mange,jordens folk forener sig.
Fred på jorden,magt til folket.Håb for alle folkeslag.

Omkring de 15 miljøer findes en støttekreds, bestående af enkel personer, der er interesseret i at støtte miljøerne. Støttekredsen bruges til meget forskelligt. Bl.a. financerer og laver den "Fjordhøjbladet", hjælper med praktiske opgaver i miljøerne,. sørger for at få folk med indflydelse i den offentlige sektor ind i støttekredsen, initiativtagere til en film om miljøerne og mange andre ting.
På de fleste miljøer har man den regel, at de voksne et år efter indflytningen, hvis evt. formue haves, skal give denne til miljøet.
Altså er der så at sige ingen penge til at bygge et nyt hjem op for (hvis de voksne flytter)

og de materielle ting de har haft med er som regel brugt op.
Derfor oprettede miljøerne en fælles fond. (Det enkelte miljø betaler 2½ % af deres årsbudget til fonden). Heraf kan de forskellige voksne søge om et lån eller en gave fra fonden til genetablering. Desuden bliver fonden også brugt til andet, f.eks. hvis et miljø mangler penge.

FÆLLESSKABETS IDEOLOGI.

1. Arbejdet og den øvrige tilværelse på stedet er kollektiv, d.v.s. fælles økonomi, ingen individuelle privilegier, fælles ansvar og arbejdsopgaver, fælles beslutning. Den enige gruppe er den højeste besluttende myndighed.

2. Vi udvikler hinanden gennem fælles arbejde og liv.

3. Der afholdes et årligt fællesmøde for alle medlemmer af støttekredsens kollektiver. Fællesmødet er forbundets besluttende myndighed.

4. Kollektiverne har ret og pligt til at udøve indbyrdes kritik. Dette medfører pligt til at hjælpe med at løse konkrete problemer.

5. For at fremme den indbyrdes kontakt, kan kollektiverne periodisk udveksle medlemmer.

NÆRMERE UDDYBNING AF FÆLLESSKABETS IDEOLOGI.

Det tilstræbes at medlemmerne i miljøet har arbejdssagen fyldt med nødvendige og meningsfyldte aktiviteter. Disse aktiviteter har en praktisk snarere end en pædagogisk behandlingsmæssig begrundelse, de er "naturlige" i stedet for "kunstige"(som en tilsigtet "arbejdsterapi" vil være). De er også så varierede, at enhver har mulighed for at lykkes i noget og yde et nyttigt bidrag til gruppen, hvilket er af stor betydning for børn og unge, hvis selvopfattelse er præget af forskellige grader af mislykkethed og overflødighed.
Gruppens medlemmer oplever hinanden på både godt og ondt, i mange slags situationer, modsat institutionstilværelsen, hvor "behandleren" kun optræder med en del af sig selv, i forhold til klienterne.
Gruppens normer er støttende for personer med en social problembaggrund. Der vises en stor tolerance for adfærdsmæssige afvigelser, kombineret med normer, som gruppen selv har valgt

for at kunne fungere på en fornuftig måde omkring et praktisk fællesskab. Normernes umiddelbare forståelighed, sådan som de kan udvikles i et lille og overskueligt samfund, der har en høj grad af kontrol over sin egen tilværelse, er en vigtig del af miljøernes principper.

DISPOSION

I Fjordhøj

Beliggenhed
Børnegruppen
voksengruppen
Økonomi
Overenskomst

2 Hverdagen

3 status

4 Lokalsamfundet og skolen

5 Kollektiv behandling

Tillid og medansvar
Meningsfyldt arbejde
LÆreproces
Socialt asmvær
Kommentar

FJORDHØJ.

Beliggenhed

Fjordhøj er et kollektivt fællesskab, der har til huse i en gammel kro ved Ølsted strand, direkte ned til Roskilde fjord. Huset er på 55o m^2, gammelt og spændende og med uendelige bygge - og reparationsopgaver. Der hører en pragtfuld skovgrund på 3 tdr. land til. På grunden er der bygget stalde og folde til dyr. Desuden ligger der et hus ved siden af, hvor der for tiden bor 2 voksne med 4 børn. Meningen med huset er,at voksne på skift skal kunne bo der.

På Fjordhøj bor der 25 mennesker. De lo er anbragt af social - og sundhedsforvaltningen i kortere eller længere tid af deres liv.

Børne-gruppen

De anbragt børn har oplevet nederlag, før de kom på Fjordhøj, f.eks. problemer i hjemmet, skolen, kriminelle handlinger eller er evt. kommet fra psykiatriske børneafdelinger. Børnene har reageret på de urimelige forhold, og er kommet ind i en ond cirkel. De børn, der er anbragt i øjeblikket er fra 8 - 18 år, men de kan blive anbragt fra de er 3 år.
Af egne børn er der 7, fra 6 mdr. til 17 år.

Voksen-gruppen

Voksengruppen er sammensat af folk med forskellige erfaringer fra deres tidligere liv, så man kan supplere hinanden. Der kræves ingen kriterier for voksne. De har gennem deres erhvervserfaring fået indsigt i forholdene på arbejdsmarkedet og i samfundet iøvrigt. De fleste har derfor en baggrund, som gør dem i stand til at vælge en livsform, som den der er på

Fjordhøj.De voksnes aldersfordeling er fra 19 - 39 år. Desuden har de voksne 1 måneds orlov og 14 dages privat ferie.

Økonomi

Fjordhøj har overenskomst med Københavns amt. Man fremsender hvert år et budgetforslag, som så godkendes efter en forhandling. Budgetrammen skal overholdes, men hvordan pengene administreres er op til kollektivet. Dette giver kollektivet frihed til selv at tilrettelægge det fælles liv og dermed også større pædagogiske muligheder.

BUGETFORSLAG FOR ÅRET 1980.

Udgifter.	behandling og pleje::	
	løn og ATP mv.....kr.	184.000
	fællesskabernes fond.....kr.	35.000
	lægeligelige artikler.....kr.	8.000
	sundhedsmæssige tjenesteydelser..kr.	10.000
	land-,skov- og havebrug.....kr.	8.000
	administration.....kr.	61.000
	kurser ansatte.....kr.	11.000
	ejendommens drift.....kr.	227.000
	foranstaltninger for klienter:	
	toiletartikler og vask.....kr.	7.000
	undervisningsmidler.....kr.	20.000
	beskæftigelsesmaterialer.....kr	40.000
	fornøelser.....kr.	13.000
	bådudgifter.....kr.	25.000
	dyrehold.....kr.	25.000
	beklædning under ophold.....kr.	29.000
	gaver.....kr.	12.000
	tab.....kr.	3.000
	fødevarer.....kr.	265.000
	kostpenge.....kr.	15.000
	køkkenudstyr.....kr.	1.000
	lommepenge.....kr.	35.000
	cykel- ogknallerthold.....kr.	8.000
	transport, rejser, kørsel	
	vægtafgift mv.....kr.	246.000
	renter og afdrag på lån.....kr.	127.000
	udgifter ialt.....kr.	1.415.000
Indtægter	plejevederlag amtskommunen.....kr.	1.403.000
	betaling for kost og logi.....kr.	12.000
	indtægter ialt.....kr.	1.415.000

KØBENHAVNS
AMTSKOMMUNE

Overenskomst

Mellem Københavns amtsråd og den selvejende institution Forældrekredsens børnecenter "Fjordhøj" indgås i henhold til kap. 17, §§ 96-100, i lov om social bistand nedenstående overenskomst om driften af børnecentret Fjordhøj, matr. nr. 15 b, Ølsted by og sogn, beliggende C. A. Nielsensvej 44, 3310 Ølsted.

Der er for institutionen oprettet vedtægt, der senest 30. maj 1974 er ændret af bestyrelsen for børnecentret "Fjordhøj".

§ 1. Antallet af pladser i institutionen er af Københavns Amtsråd fastsat til 10, der kun kan ændres efter aftale mellem overenskomstparterne, jfr. 17, stk. 2.

Stk. 2. Samtlige pladser er til rådighed for amtsrådet til brug for kommunernes anbringelse af børn og unge.

Stk. 3. Institutionen må respektere de aftaler, der er led i samarbejdet mellem Københavns amtskommune, andre amtskommuner samt Københavns og Frederiksberg kommuner.

§ 2. Optagelse i plads på institutionen sker efter aftale mellem barnets opholdskommune og institutionens ledelse, jfr. iøvrigt § 99 i lov om social bistand samt bestemmelserne i regulativ for det amtskommunale socialcenter om optagelse i døgninstitution for børn og unge.

§ 3. Institutionens leder har ansvaret for den pædagogiske ledelse, der skal udøves i overensstemmelse med de regler, der måtte blive fastsat af socialministeriet, jfr. § 98 i lov om social bistand, og iøvrigt af amtsrådet.

Stk. 2. Det pædagogiske tilsyn udøves af det amtskommunale socialcenter, hvis anvisninger skal følges.

§ 4. Takst for kommuners anvendelse af institutionspladser fastsættes af amtsrådet, der kan foretage forskudsvis opkrævning hos kommunen.

§ 5. Antallet af stillinger ved institutionen og disse stillingers art fastsættes på institutionens af amtsrådet godkendte budget, jfr. § 9.

Stk. 2. Ny- og omnormeringer af stillinger kan alene foretages efter amtsrådets godkendelse.

§ 6. Institutionens bestyrelse ansætter og afskediger personale inden for de rammer, der er fastsat i det af amtsrådets godkendte budget, jfr. §§ 7 og 9.

Stk. 2. Ansættelse og afskedigelse af institutionens leder sker under forbehold af amtsrådets godkendelse.

Stk. 3. Samme fremgangsmåde følges ved samtlige normerede/klassificerede stillinger.

Stk. 4. Nærmere regler for affattelse af ansættelsesskrivelser med fastsættelse af lønanciennitet m.v. samt indhentning af personaleoplysninger fastsættes af amtsrådet.

Stk. 5. Opslag af ledige stillinger kræver amtsrådets forudgående godkendelse.

§ 7. Løn- og andre ansættelsesvilkår for institutionens personale fastsættes i henhold til de af det for amtsrådet forhandlingsberettigede organ, efter forhandling med de for institutionens personale forhandlingsberettigede personaleorganisationer, fastsatte bestemmelser.

§ 8. Der træffes mellem Københavns amtsråd og institutionen aftale om, i hvilket omfang amtskommunen varetager lønberegning og lønudbetaling for det på institutionen ansatte personale.

§ 9. Amtsrådet afholder institutionens udgifter til driften som døgninstitution for børn og unge på grundlag af det af amtsrådet godkendte budget og i henhold til retningslinier fastsat af amtsrådet.

Stk. 2. Forslag til budget for institutionen udarbejdes af institutionen efter retningslinier fastsat af amtsrådet.

Stk. 3. Budgettets indhold og omfang fastsættes af amtsrådet.

Stk. 4. Institutionen forpligter sig til nøje at overholde det af amtsrådet godkendte budget, herunder de retningslinier, der nærmere fastsættes om, hvorledes disponering over de afsatte budgetbeløb skal/kan finde sted. Institutionen foretager en løbende budgetkontrol efter de regler, der er fastsat af amtsrådet.

§ 10. Institutionens bogholderi og regnskabsførelse, der skal overholde amtskommunens kasse- og regnskabsregulativ, varetages indtil videre af institutionen, jfr. stk. 4.

Stk. 2. Institutionen indsender regnskabet til amtsrådet inden en af dette fastsat frist.

Stk. 3. Regnskabet revideres af en af amtsrådet godkendt revisor.

Stk. 4. Amtsrådet kan træffe bestemmelse om, at institutionens bogholderi og regnskabsførelse skal overtages af amtskommunen.

Stk. 5. Amtsrådet kan træffe bestemmelse om, at amtskommunens revisor skal overtage revisionen af institutionens regnskab.

§ 11. Til imødegåelse af institutionens daglige udgifter udbetaler amtsrådet efter særlig aftale forskud.

§ 12. Den endelige fastsættelse af amtsrådets betaling af udgifter til institutionens drift og vedligeholdelse sker på grundlag af institutionens årsregnskab.

Stk. 2. Årsregnskabets indhold og omfang fastsættes af amtsrådet.

§ 13. De udgifter, som amtsrådet måtte udrede til institutionens om- eller tilbygning, til ekstraordinær vedligeholdelse og til ekstraordinær anskaffelse af inventar, betragtes som lån og skal sikres ved pant i institutionens ejendom.

Stk. 2. Inventar, der er finansieret som anført i stk. 1 eller over et af amtsrådet godkendt budget, må ikke fjernes fra institutionen uden amtsrådets godkendelse.

Stk. 3. De nærmere retningslinier for amtskommunens byggeadministrations medvirken ved vedligeholdelse af institutionens faste ejendom fastsættes af amtsrådet.

§ 14. Institutionen må ikke uden amtsrådets forudgående samtykke afhænde, pantsætte eller udleje institutionens faste ejendom(me) eller benytte ejendommen(e) til andet formål end det i vedtægten angivne formål.

Stk. 2. Institutionen kan ikke uden amtsrådets forudgående samtykke træffe beslutning om optagelse eller overtagelse af lån- ej heller ved mellemregning med andre institutioner - eller ændringer i lånevilkår eller forpligte sig ved kaution eller anden økonomisk garanti eller foretage ændring af vilkår for eventuelle eksisterende garantiforpligtelser eller lignende.

Stk 3. Aktiviteter, der skal finansieres ved optagelse af lån, må ikke påbegyndes, forinden institutionen har opnået amtsrådets samtykke til finansiering ved lån.

§ 15. Det administrative tilsyn udøves af amtsrådet, hvis anvisninger skal følges.

§ 16. Ændringer i vedtægten skal godkendes af amtsrådet.

Stk. 2. Standardvedtægten, der er optaget som bilag til overenskomsten, skal lægges til grund for institutionens vedtægter, hvorefter disse indsendes til amtsrådets godkendelse inden for en af amtsrådet fastsat frist.

§ 17. Overenskomsten kan af begge parter opsiges med 9 måneders varsel til den første i en måned.

Stk. 2. Begge parter kan med 2 måneders varsel kræve optaget forhandlinger med henblik på revision af overenskomstens bestemmelser.

Stk. 3. I tidsrummet mellem det angivne forhandlingsvarsel og forhandlingernes ophør kan opsigelsesvarsel i medfør af stk. 1 ikke afgives med frigørende virkning.

Stk. 4. De i stk. 2 nævnte forhandlinger kan kun med begge parters samtykke udstrækkes ud over 2 måneder.

.....
.....
.....
.....
(for institutionen)

.....
.....
(for amtsrådet)

Protokollat til overenskomst af

1. Institutionen varetager indtil videre lønberegning og lønudbetaling for det på institutionen ansatte normerede/klassificerede personale.

2. Der sker en fravigelse af bestemmelserne i §§ 5,6 og 7, således at disse, indtil videre ikke er gældende. Forudsætningen for denne fravigelse e at samtlige nuværende og fremtidige medarbejdere ved institutionerne tiltr er den som bilag 2 til nærværende overenskomst optagne erklæring,hvorefter der ikke sker ansættelse på sædvanlige overenskomstmæssige vilkår ve institutionen, samt at der ikke i denne anledning kan fremsættes overenskomstmæssige krav overfor Københavns amtskommune eller institutionen.

3. Den for institutionen etablerede forsøgsordning fortsætter indtil 31. marts 1979 - hvor overenskomsten bortfalder uden særlig opsigelse og hvor fornyet forhandling om institutionens drift skal være afsluttet.

4. Om overenskomstens § 9,stk. 4 aftales, at institutionen udarbejder et totalbudget med fri bevægelighed inden for den totale ramme. Idet det er en forudsætning, at der ikke forekommer underskud i institutionens regnskab bemærkes om overskud i et regnskabsår, at dette ikke uden amtsrådets samtykke kan anvendes i et senere regnskabsår.

5. Den af amtsrådet fastsatte vedligeholdelsesinstruks, se § 13, stk. 3, finder ikke umiddelbar anvendelse. Amtsrådet holdes orienteret om vedligeholdelsesarbejder og ombygnings-/nybygningsplaner i institutionen

HVERDAGEN PÅ FJORDHØJ.

Beboerne lever som en almindelig storfamilie på landet, med de pligter og opgaver, som dertil hører. I dagligdagen mærker man ikke, at nogen er klienter og andre behandlere.
Alle har visse pligter i det daglige, som rengøring, oprydning, madlavning og opvask. Man er på de samme ting 3 uger ad gangen. Efter morgenmaden er der et kort orienterende fællesmøde, hvor man snakker om, hvad der skal ske i løbet af dagen. Derefter en times rengøring for alle.
Ved 9 tiden begynder dagens arbejde. 7 børn går i den lokale skole, 2 bliver undervist hjemme. Resten af husets beboere er fordelt på et hjemmehold og et projekthold.
Hjemmeholdet tager sig af skole og lektielæsning, pasning af urtehave, indkøb og hvad der ellers ligner en husmors arbejde. Desuden skal der passes telefon og laves regnskaber.
Projektholdet arbejder med ting vi vil komme ind på senere.

Kl. 15 laver skolebørnene te og kaffe. Derefter går madholdet i gang med aftensmaden, andre slapper af, leger eller dyrker deres fritidsaktiviteter.
Om aftenen kan der ske forskellige ting. Kollektivet har f.eks. lejet en svømmehal om tirsdagen. Onsdag er der fælles hyggeaften.
De andre aftener i ugen deltager nogen i forskellige ting uden for hjemmet. Søndag aften er der fællesmøde.

STATUS.

Sengetid og lommepenge er afhængig af på hvilken status man er.

Børnestatus: Arbejdstid fra kl. 9 - 12.
Lommepenge 2o kr. om ugen, sengetid kl. 21^{30}.

Mellemstatus: Arbejdstid frå kl. 9 - 15.
Lommepenge 5o kr. om ugen. Sengetid kl. 23^{00}.

Voksenstatus: Arbejdstid fra kl. 9 - 17.
Lommepenge 1oo kr. om ugen.

Status er ikke afhængig af alder, men derimod af, hvor moden og ansvarlig man er i forhold til de pligter man har.

LOKALSAMFUNDET OG SKOLEN.

Lige fra Fjordhøjs start i 197o, har der været tradition for, at man har skole på stedet. Det er en fordel i de tilfælde, hvor barnet har vanskeligheder ved at klare den almindelige skole. Desuden får barnet ro og fred til at tilpasse sig det nye miljø.
Først når børnene selv ønsker det, og når man mener, de kan klare de faglige og sociale krav der stilles, kommer de i den lokale skole.
Skolen i Ølsted er ikke videre samarbejdsvillig - idet holdningen er, at det ikke kan være deres problem med vanskelige børn fra andre kommuner.
Børn fra Fjordhøj skal også gennem skolepsykologisk kontor, og den proces kan godt tage op til 3 mdr.
Vi mener, at det er vigtigt for børnene at komme i skole, selv om det kan volde noget besvær, da de her møder nye kammerater og

holdninger. Man kan nemt isolere sig i de mange muligheder der ligger indenfor Fjordhøj, og kontakten til lokalsamfundet bliver begrænset. Dette er noget som Fjordhøj selv mener kan være et problem.
I øjeblikket er der 7 børn, som går i den lokale skole, hvoraf de 4 er egne børn.
2 børn under 14 år får eneundervisning hjemme, 2 gennem projektarbejde, hvoraf den ene snart skal i skole.

KOLLEKTIV BEHANDLING.

Tillid og medansvar

Bo, som er 14 år, kom på Fjordhøj en uge før vores praltikstart. Vi kom til at bo på samme værelse - før sov han hos en anden voksen. Bo var meget forvirret og bange. Han havde et stort behov for tryghed og kærlighed. Den første uges tid sov han ikke før vi gik i seng, han skulle også have et godnatkys, "ligesom han havde fået af sin mor".
Hans behov for fysisk kontakt viser sig på forskellige måder. Han kunne uopfordret komme og give et knus, men kom også med trusler, der kunne ende med en slåskamp.
Det første stykke tid gik Bo rundt for ar finde sig tilrette i huset. Men det viste sig snart, at han stjal en del penge fra huset. Problemet blev efterhånden stort, da det oftest var loo kr. sedlerne der forsvandt.
Først fik han total forbud om ikke at gå ind i andres værelser. Det hjalp ikke, derfor blev

reglerne strammet yderligere, så han kun måtte være i køkkenet, stuen og på sit værelse. Alligevel forsvandt der penge. I begyndelsen kunne man få pengene fra ham igen, da han ikke brugte dem, men efterhånden gemte han dem rundt omkring og ville ikke aflevere dem tilbage. Da hans trang, til 100 kr. sedler, var så stor, fandt man ud af på et møde, at give ham fem 100 kr. sedler, som man opfordrede ham til at passe på for Fjordhøj. Man lånte så penge af ham i situationer, hvor huset stod og"manglede" nogle.

Vi mener dette er et godt eksempel på, hvordan man behandler - nemlig ved at vise tillid og samtidig på en god måde prøve at give et nyt barn fornemmelse af ansvarlighed i fællesskabet. Desuden får man tilsyneladende løst problemet. Alternativet kunne være at låse pengene inde, hvilket er imod kollektivets principper.

Meningsfyldt arbejde

Da der som nævnt i miljøernes grundprincipper lægges stor vægt på det praktiske arbejde, som en god måde at være sammen på, er der på Fjordhøj et projekthold, som tager sig af ophugning, restaurering af huse, nedrivningsarbejde for at få materialer, bygning af stald og meget andet.

Projektholdet bestod udelukkende af hankøn, 7 børn og unge i alderen fra 12 - 18 år, plus 2 til 3 voksne. Alle kan, efter hvilken forudsætninger den enkelte har, være med til noget, og opleve fornemmelsen af at være et nødvendigt led i et større fællesskab, for at opnå et resultat.

Det er nemlig vigtigt at børn og unge oplever deres funktion i projektarbejdet som meningsfyldt.

Men dette kan selvfølgelig nogle gange være vanskeligt.

F.eks. Kan barnet have det så dårligt psykisk, så det er svært at overskue de krav, der bliver stillet. De kan måske godt se nødvendigheden af arbejdet, men har det for dårligt til

at koncentere sig. Konsekvensen af det bliver, at barnet flipper rundt, generer og driller. Dette medfører irritation for det øvrige hold. P.g.a. den opståede situation, oplever barnet kravet som urimeligt.

Læreproces

Ved det praktiske arbejde får man også faglig og teoretisk viden, idet man lærer at håndtere forskelligt værktøj til brug ved snedkeri, murer og malerarbejde. Barnet får også en viden bl.a. ved opmåling af lister og brædder. Ved malerarbejdet lærer man f. eks. blandingsforhold og læsning af en brugsanvisning. Desuden er der tid og mulighed til at eksperi-

mentere sig frem til et resultat.
Fjordhøj og vi mener, at dette for en tid, kan erstatte den traditionelle skole.
Man planlægger sammen, hvad der skal laves og vælger til dels selv, hvilken opgave man vil gå i gang med.
Der bliver holdt hyppige pauser over en sodavand eller øl.
I relation til projektholdet synes vi, det er uheldigt, at der kun er mænd og drenge. Blandt de voksne kunne der godt være en mere bevidst kønsopdeling, da det ellers meget nemt fastholder de traditionelle kønsrollemønstre, og netop her i miljøet oplever vi, at der er mulighed for at ændre disse ting. En fra Fjordhøj har i den forbindelse givet udtryk for, at man så vidt muligt laver det, man har lyst til

Socialt samvær

I miljøet rejser man en del, ofte efter, at et projektarbejde er færdigt. F.eks. skulle projektholdet på en 14 dages ferie til Norge for at få nogle andre oplevelser sammen. Andre i kollektivet skulle til Fjordhøjs ødegård i Sverige.

Ind imellem bryder man hverdagen op til fordel for noget, hvor alle er med. F.eks. har man lavet et cirkus med klovne, artister, heste og en rigtig ged og meget andet.
Alle deltager enten som optrædende, musiker eller kostumesyerske. Alt efter, hvad man har lyst og mod til - eller er god til. Desuden var der altid plads til praktikanter, forældre og søskende, alle skal gerne kunne deltage. Cirkus "Klingeling" blev første gang vist på en åben-hus dag for den lokale skole, som en mulighed for at fortælle, hvem Fjordhøj er og fremme kontakten til lokalsamfundet. Cirkusforrestillingen er også blevet vist i Ryesgade under megen nervøsitet for alle deltagere, men forestillingen blev en ubetinget succes for alle.

Cirkusforestillingen er et dejligt eksempel på børn og voksnes samværdsform. Alle turde på de bedste måder vise, de ville deltage og have det sjovt sammen.

Fællesmødet er en oplysning og koordination omkring alt, hvad der sker i kollektivet og de andre miljøer i det hele taget. Alle kan komme med punkter til dagsordenen. Fællesmødet er den besluttende instans i kollektivet. Alle løsninger fremkommer ved diskussion, ikke ved afstemninger.
Hvis der f.eks. er problemer med et medlem af kollektivet, prøver man at løse det i fællesskab og måske lægge nogle andre retningslinier fremover, han eller hun er så klar over at hele huset kender problemets karakter, og alle kan

være støttende for den enkelte.
På fællesmødet diskuterer man også op eller nedrykning af sin status. Det kan være andre, som regel en voksen, der mener at et barn f.eks. skal op fra børne - til mellemstatus, eller et barn kan selv ønske det. Man diskuterer så i fællesskab i hvor høj grad, barnet er egnet til den status, der er tale om. Det kan ofte være en temmelig følelsesladet debat, og hårdt for en, som gerne vil på en højere status, hvor gruppen ikke mener, han/hun har levet op til de krav, som stilles.

KOMMENTAR.

Når beskrivelsen af den kollektive behandling er noget referende, beror dette på nogle problemer, der var på Fjordhøj, mens vi var i praktik. To voksne skulle rejse, de havde boet på Fjordhøj i 5 år. Dette indvirkede meget på tonen i huset, da de følelser, som var omkring de to, både til børn og voksne, blev undertrykt - meget af hensyn til børnene, som var stærkt tilknyttet til dem. Det resulterede igen i, at der ikke var overskud til at snakke om vores speciale undervejs.
Men det skal også tilføjes, at vi har været meget glade for at være på Fjprdhøj, og kunne også forstå de undertoner, der i sådanne situationer kan fremkalde ambivalente følelser, som tager overskudet.

Krenderupgård.

Ydre forhold:
- a. Beliggenhed, bolig m.m.
- b. Buget (forkortet).
- c. Overenskomst med Københavns kommune.
- d. Tilhørsforhold til fgl. organisationer.

Indre forhold:
- a. Situationsbillede.
- b. Arbejds fordeling.
- c. De voksne
- d. De anbragte børn
- e. Forældre kontakt.
- f. Skoletilknytning.
- g. Fritidstilbud
- h. Egne børn

Kollektiv behandling:
- a. Tryghedsskabende miljø
- b. Frivillig anbringelse/tillid
- c. Status/ansvar
- d. Børnenes indbyrdes forhold/social forståelse.

YDRE FORHOLD.

Beliggehed, bolig m.m.

Frenderupgård ligger i Herrestrup midt mellem Holbæk og Nykøbing Sj.. Det er en lejet firlænget gård med "tilbygget" canoingvogn og to skurvogne, som dækker et beboet areal på ca. 3oo m^2, samt en køkkenhave på ¼ tdr. land, stor have, gårdsplads og to folde, ialt ca. 3½ tdr. land.
Desuden er der mulighed for at bruge et fiskerhus i Nyrup ca. 16 km. fra Frenderupgård. Det er købt af "Frenderupgård Efterværn" og er oprettet til socialpædagogisk formål. Endvidere er der den selvejende institution, fiskekutteren "Nogi", som både Fjordhøj og Frenderupgård benytter - specielt i ferierne.
Frenderupgård råder desuden over en Transit, "et folkevognsrugbrød", samt en gammel bus med plads til 14 personer. Bussen deles dog med Fjordhøj.

Beboere

Består af 6 voksne, 3 egne børn og 6 børn an-- bragt af Kbh.s kommune. For tiden er et ekstra barn indskrevet, men opholder sig på Langelands Efterskole.

Dyr er der mange af: grise, heste, får, geder, et kinesisk hængebugsvin (hvis navn er Olivia Newton-Grease), høns, ænder, kalkuner, påfugle, guldfasaner, et voliere samt 2 hunde og 3 katte.

Budget

Godkendt budget for 1978. (forkortet)

UDGIFTER:

Lønninger	kr.	1o3.ooo
Lønmodt. garantifond m.v.	kr.	1.ooo
Forplejning	kr.	127.ooo
Gas, el, varme	kr.	24.ooo
Husleje	kr.	29.ooo
Vedligehold. af grund og bygn.	kr.	18.ooo
Kørsel: benzin, rep.,forsikring, vægtafgift m.m.	kr.	77.ooo
Have-og skovbrug	kr.	15.ooo
Forsikringer, der ikke vedr. fast ejendom	kr.	2.ooo
Anskaffelser af inventar	kr.	14.ooo
Reparation af inventar	kr.	6.ooo
Beklædn. til børnene	kr.	17.ooo
Kontorartikler	kr.	21.ooo
Revision og regnskabsf.	kr.	11.ooo
Beskæftigelsesmatr.	kr.	11.ooo
Fornøjelser	kr.	4.ooo
Undervisningsmatr.	kr.	11.ooo
Lommepenge	kr.	11.ooo
Cykelhold	kr.	1.ooo
Ferie-og week-endrejser	kr.	9.ooo
Andre elevudgifter	kr.	22.ooo
Rengøringsartikler	kr.	6.ooo
Medicin	kr.	2.ooo
Læge og sygehus	kr.	3.ooo
Udgifter ialt	kr.	545.ooo

INDTÆGTER:

Tilskud fra kommune	kr.	54o.ooo
Have og skovbrug	kr.	5.ooo
Indtægter ialt	kr.	545.ooo

Stk. 2. Avancementsstillinger kan alene oprettes med godkendelse af Københavns kommune.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 er indtil videre ikke gældende, jfr. protokollat, - men kan efter nærmere aftale træde i kraft uden opsigelse af overenskomsten.

§ 6. Institutionens bestyrelse ansætter og afskediger personale inden for de rammer, der er fastsat i det af Københavns kommune godkendte budget, jfr. §§ 7 og 9.

Stk. 2. Ansættelse og afskedigelse af personale i normerede stillinger, derunder institutionens leder, sker under forbehold af Københavns kommunes godkendelse. Institutionen må ved opslag af normerede stillinger tage forbehold herom.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 er indtil videre ikke gældende, jfr. protokollat - men kan efter nærmere aftale træde i kraft.

§ 7. Løn- og andre ansættelsesvilkår for institutionens personale fastsættes i henhold til de af Københavns kommune efter forhandling med de for institutionens personale forhandlingsberettigede personaleorganisationer fastsatte bestemmelser.

Stk. 2. Stk. 1 er indtil videre ikke gældende, jfr. protokollat - men kan efter nærmere aftale træde i kraft uden opsigelse af overenskomsten.

§ 8. Udbetaling af lønninger sker ved institutionens foranstaltning.

§ 9. Københavns kommune afholder institutionens udgifter til driften som døgninstitution for børn og unge på grundlag af det af Københavns kommune godkendte årsbudget og i henhold til retningslinier fastsat af kommunen. Årsbudgettet skal omfatte både drift og status.

Stk. 2. Forslag til budget for institutionen udarbejdes af institutionen efter et af Københavns kommune godkendt skema og indsendes til kommunen inden en af denne fastsat frist.

Stk. 3. Der er fri bevægelighed mellem budgettets konti, men bestyrelsen forpligter sig til at overholde den godkendte budgetramme.

Stk. 4. Institutionen skal forud for afholdelse af uforudsete udgifter skriftligt meddele Københavns kommune dette og bestyrelsen skal sikre en løbende budgetkontrol efter de regler, der er fastsat af Københavns kommune.

§ 10. Institutionens bogholderi og regnskabsførelse varetages af institutionen efter de regler, der er fastsat af Københavns kommune. Institutionen indsender regnskabet til Københavns kommune inden en af denne fastsat frist.

Stk. 2. Regnskabet revideres af en af Københavns kommune godkendt revisor.

§ 11. Til imødegåelse af institutionens daglige udgifter udbetaler Københavns kommune efter særlig aftale forskud jfr. protokollat.

Stk. 2. Betaling af ejendomsudgifter eller udgifter til husleje sker ved institutionens foranstaltning.

§ 12. Den endelige fastsættelse af Københavns kommunes betaling af udgifter til institutionens drift sker på grundlag af institutionens gennemsnitsbelægning og det godkendte driftsbudget, jfr. protokollat.

Stk. 2. Regnskabet skal - ligesom budgettet - omfatte både drift og status samt aflægges i overensstemmelse med budgettets kontoplan jfr. § 9, stk. 1 og 2.

§ 13. De udgifter, som Københavns kommune ekstraordinært måtte udrede til institutionens om- eller tilbygning, vedligeholdelse og inventar-anskaffelse, betragtes som lån og skal sikres ved pant i institutionens ejendom.

Stk. 2. Inventar, der er finansieret som anført i stk. 1, må ikke fjernes fra institutionen uden Københavns kommunes samtykke.

§ 14. Institutionen må ikke uden forudgående skriftlig meddelelse herom til Københavns kommune afhænde, pantsætte eller udleje institutionens faste ejendom(me) eller benytte ejendommen(e) til andet formål end til børneforsorgsformål, jfr. bistandslovens §§ 96-100.

Stk. 2. Institutionen kan ikke - uden forudgående skriftlig meddelelse herom til Københavns kommune træffe beslutning om optagelse eller overtagelse af lån eller ændring i lånevilkår eller forpligte sig ved kaution eller anden økonomisk garanti eller foretage ændring af vilkår for eventuelle eksisterende garantiforpligtelser.

Stk. 3. Institutionens midler må ikke udlånes eller overføres til andet formål, uden at Københavns kommune forud skriftligt er orienteret herom.

Stk. 4. Foretagender, der skal finansieres ved optagelse af lån, må ikke påbegyndes, forinden institutionen skriftligt har orienteret Københavns kommune herom.

§ 15. Hvis en af parterne ønsker revision af overenskomstens bestemmelser eller anser en strukturændring af institutionen for at være nødvendig, kan forhandling herom optages, uden at opsigelse efter § 16 finder sted.

§ 16. Overenskomsten kan af begge parter opsiges med 3 måneders varsel til den første i en måned - dog tidligst pr. 1. januar 1980.

Stk. 2. 1979 og 1980 er en forsøgsperiode.

Stk. 3. Overenskomsten kan tages op til revision inden forsøgsperioden udløber 31. december 1980.

Den 26. februar 1979.

Pelle Jarmer
socialborgmester

.....
Institutionen.

.....
Social- og sundhedsforvaltningen
i København,
Institutionsafdelingen.

Protokollat til § 1.

Institutionen forbeholder sig ret til i pressede perioder at ændre normeringen af børn og unge - f.eks. i tilfælde af udskillelse af produktionskollektiver, udskiftninger i gruppen af "gamle" eller når det i øvrigt skønnes hensigtsmæssigt af hensyn til behandlingseffektiviteten.

Sådanne ændringer skal skriftligt meddeles Københavns kommune med 8 dages varsel.

Børn og unge, der tidligere har været anbragt på "Frenderupgård" eller andre "kollektive børne- og ungdomsmiljøer", har fortrinsadgang til pladser på institutionen.

Det samme gælder for børn og unge med nær tilknytning til " Frenderupgård" - f.eks. søskende til "unge og gamle" på institutionen.

Protokollatet bekræftet.

Institutionsafdelingen
Den 23. februar 1979.

Kaj Billekop
fg.

Karl Vilhelm Nielsen
fg.vicekt.chef.

Protokollat til §§ 5-7.

Forudsætning for at § 5, stk. 1 og 2, § 6, stk. 1 - 2 og § 7, stk.1 indtil videre ikke er gældende er, at samtlige nuværende og fremtidige medarbejdere ("gamle") ved institutionen tiltræder følgende erklæring.

1) Undertegnede medarbejder ved institutionen Frenderupgård erklærer herved, at være indforstået med institutionens ansættelses - og aflønningsvilkår.

2) Herved bekræftes ved underskrift, at ansættelsen ikke sker på sædvanlig overenskomst-vilkår for personale ved børne- og ungdomsinstitutioner, hvorfor overenskomstmæssige krav ikke kan gøres gældende mod Københavns kommune eller institutionen.

Protokollatet bekræftet.

Institutionsafdelingen
Den 23. februar 1979.

Kaj Billekop
fg.

Karl Vilhelm Nielsen
fg.vicekt.chef.

Protokollat til §§ 11-12.

På grundlag af institutionens årsbudget, jfr. § 9 og elevnormeringen, jfr. § 1 skal der fastsættes et månedligt beløb pr. barn.

Dette beløb ganget med elevnormeringen anvises månedsvis forud til institutionen som et aconto-beløb.

Den endelige fastsættelse af Københavns kommunes betaling sker ved regulering af de udbetalte aconto-beløb efter forholdet mellem den planlagte belægning (d.v.s. normeringen) og den faktiske belægning, der beregnes på grundlag af månedsrapporten fra institutionen.

I beregningen af den faktiske belægning indgår en efter-periode på 14 dage i tilfælde af, en elev udskrives fra institutionen.

Den endelige regulering og betaling sker månedsvis 14 dage efter modtagelse af månedsrapporten fra institutionen.

Protokollatet bekræftet.

Institutionsafdelingen
Den 23. februar 1979.

Kaj Billekop
fg.

Karl Vilhelm Nielsen
fg.vicekt.chef.

Kommentar: Overenskomst.

"Frenderup" ønsker en tilføjelse i overenskomsten, således, at de børn, der ønsker at komme på efterskole kan forblive indskrevet på Frenrup. Specielt, hvor der ikke kan forventes nogen støtte fra hjemmet, eller når det drejer sig som børn, der ingen forældre har.

Tilhørsforhold til fagl. org.

"Miljøerne" har altid været interesseret i faglige tilhørsforhold. Dette har været kompliceret af forskellige arbejdsbetingelser i forholdet til de traditionelle døgninstitutioner, idet "miljøerne" ikke er døgninstitutioner i almen forstand, men et hjem for både børn og voksne. Man forhandler dog i øjeblikket med D.S.L. om en eller anden form for tilknytning.(Dette skal dog ikke kun være med henblik på "miljøerne, men i det hele taget for alle mulige plejekollektiver). "Miljøerne" har hele tiden været medlem af forskellige fagforeninger, alt efter beboernes tidligere arbejde. Frenderupgård mener især det er meget vigtigt rent fagforeningsmæssigt, også med henblik på at kunne få understøttelse, hvis man forlader "miljøet", og intet arbejde kan få.

INDRE FORHOLD, hverdag.

Situations-billeder .

Vækkeuret ringer - kl. er 6.3o - den voksne strækker sig - er ikke meget for at forlade sengevarmen - men op skal man. -Går ind og vækker Pernille, 14 år, som man er på "vækkehold" med - går ud i vores store hyggelige køkken - Pernille kommer - vi ser lidt på hinanden - smiler - mumler nogle få ord, for søvnen har ikke rigtig forladt os - der er stille i huset - vi går igang med morgenmaden. - Kl. er 7 - vækningen af resten af huset begynder - vand hvis der ikke er "opstigning" efter 2. opkald -. - Store og små mennesker dukker op lidt efter lidt - mere eller mindre tavse - sætter sig og indtager morgenmad efter behag. - Den yngste af beboerne, 15 mdr., griner veltilfreds over sin skål med ymer - hvor ser han dejlig ud! - "Vækkeholdet" smører madpakker til de yngste - "hva' vil du ha' på? - det er lidt svært at bestemme sig - men det går! - de store

klarer sig selv - går ud til skolebussen. - 2 voksne sørger for at de yngste bliver færdige - og kører med dem til den lokale skole - på cykel eller i bil. - Et eget barn (13 år) cykler selv. -

Dette situationsbillede er en indledning til hvordan hverdagen starter på Frenderupgård, og skal gi' en fornemmelse af en arbejdsfordeling som vi vil redegøre nærmere for.

Arbejdsfordeling

Det dagliglige arbejde udføres i hold på en voksen og et barn og er opdelt i følgende:

Morgenvækning.

Rengøring og fodring af dyr (her deltager alle, også de børn der møder senere i skolen).

Indehold: Laver frokost, vasker tøj, passer telefon, bager og en masse andre nødvendige ting (børnene er med efter skoletid).

Udehold: Ordner køkkenhave, muger ud hos dyrene, laver biler og andre reperationsarbejder. Desuden tager de en gang i mellem til Nyrup og rep. huset der.

Aftensmad.

Opvask.

Hver morgen kl. 8 holdes der morgenmøde, hvor dagen tilrettelægges bl. a. ved at man konfererer sig med "kalenderbog" om hvad der skal huskes - om besøg udefra - aftaler m.m. - og fordeler opgaverne imellem sig.

De voksne

Hverdagen handler efter vores mening ikke kun om det praktiske arbejde, men i ligeså høj grad om de mennesker der bor i fællesskabet. Derfor er en kort beskrivelse af de voksne og børnenes baggrund nødvendig for en bedre forståelse af, hvad der foregår på "Frenderup".

Stedet bliver helt klart præget af de voksne og de erfaringer, de har gjort med livet og det samfund vi lever i.

De har alle prøvet en masse forskellige ting - har gjort op med det og fundet en måde at leve sammen med børn og unge på - som for alle parter gi'r en større tilfredsstillelse.

Her kræves ingen uddannelse, blot er det vigtigt, at de voksne, som kommer på "Frenderup" har en masse erfaringer og kan tage stilling.

De anbragte børn

De anbragte børn er i øjeblikket i alderen 8 - 16 år. De kommer henholdsvis fra: traditionelle behandlingshjem, plejefamilier, døgnkontakten i Kbh., og skolepsykologisk kontor. - Et gennemgående træk er, at de er børn af enlige forældre, og at de har adskillige institutionsformer bag sig.
Alle børn er anbragt af Kbh.s kommune, men kan også komme fra andre. Det er dog Frenderupgård der bestemmer hvilke børn der skal anbringes (se protokollat i overenskomsten).

Forældrekontakt

Kontakten til de anbragte børns forældre anser "Frenderupgård" for meget vigtig - og sørger for så vidt det er muligt at få dem til at besøge deres børn.
- At være sammen med sit barn på helt andre betingelser, under mere afslappende former, kan sommetider gi' sig udslag i et nyt syn på hinanden - og at være sammen med de mennesker barnet lever med i hverdagen, gør også, at man bedre er i stand til at rette henvendelser til stedet. Disse intentioner ligger

ihverfald bag Frenderupgårds ideer om, hvorfor kontakten til hjemmet er så vigtig, og ikke mindst, at børnene har mulighed for weekend besøg i hjemmet.
Samarbejdet med forældrene lykkes dog sjældent helt godt, grundet forskellige omstændigheder. Dette vil vi beskæftige os med senere.
Et virkeligt opsøgende arbejde omkring forældrene synes Frenderupgård ikke at ha' mulighed for, grundet manglende kapacitet og overskud. Denne løsning har aldrig været tilfredsstillende for stedet, og man forsøger da også i nogle tilfælde at gøre en indsats. Eksempler er bl.a. et barns hjemsendelse, hvor en voksen fulgte med og boede i hjemmet et par dage, for at støtte både barn og den enlige forældre i "den nye hverdag". Andre gange sker det, at en forældre kommer og bor på "Frenderup", i en periode af længere eller kortere varighed.
Efter Frenderupgårds og vores opfattelse er kontakten mellem børn og forældre rimelig god. Selvfølgelig er der forældre med så store personlige problemer, som regel af social art,

der ingen overskud har til også at beholde kontakten til deres barn. Disse børn vil i de tilfælde forblive på "Frenderupgård", der vil være deres fremtidige hjem. I nogle tilfælde (f.eks. hvis barnet ikke er så gammelt) vil man evt. prøve på, at finde en plejefamilie.

Skoletil-knytning

Skolen er et vigtigt led i børnenes hverdag - udfra princippet om, at lære de mest grundlæggende ting, som man senere kan bruge i mange sammenhæng i sin tilværelse.(Hjælp til lektierne foregår om eftermiddagen og hvert barn har en fast voksen til det). Samtidig anser Frenderupgård kontakten , med jævnaldrende udefra for lige så vigtig.
Kontakten til den lokale skole er efter Frenderupgårds mening nogenlunde. Holdningsforskelle har dog fra tid til anden givet sig udtryk i, at man på Frenderupgård har haft møder med lærerne, både på skolen og hjemme, omkring forskellige problemer. Bl.a. om så banale ting som "at blyanter og viskelæder ikke var ior-den" - og "at et barn var fræk" - "hun tegnede sommerfugle, der lignede tissemænd", og blev sendt hjem!

Mange af disse uoverensstemmelser bunder efter Frenderupgårds mening i, at lærerne føler det som en belastning, at få "disse adfærdsvanskelige børn", som kommer fra Kbh.s kommune. Lærerne er f.eks. meget nemme at snakke med, når det drejer sig om "et eget barn". Vores opfattelse er, at lokalsamfundet nok altid mere eller mindre har betragtet Frenderupgård, som "et fremmed element" - særligt fordi, det er et kollektiv, der generelt er en trussel mod vedtagne normer - og det kan jo i sig selv være mistænkeligt!
Et eks.: to dage efter der var konstateret lus på skolen, mødte en dame op på Frenderupgård (tilsynsførende for kommunens institutioner), for at kontrollere de hygiejniske forhold. Det bemærkelsesværdige var, at der ingen kontrolbesøg havde været de sidste 4 år. Klimaet har dog bedret sig - især efter et lejrskoleophold, hvor "Frenderupgårds unger" udviste stor hjælpsomhed og praktisk sans. Kontakten til de skoler, som andre af børnene går i, er forholdsvis ny, da 2 af de 3 børn, der går der, er startet efter sommerferien. Et barn går på specialskole ca. 2o km. fra Frenderupgård. Denne skole er man ikke så

tilfreds med. Lærerne "stiller ikke særligt godt op" omkring Lise. Hun får lov til at styre sit eget skoleforløb - ja hele klassen. Når man kræver noget af hende og hun ikke "vil", er det så også iorden, "for det er jo synd for Lise - hun har jo mistet sine forældre".

Fritids-tilbud

Der er en række fritidstilbud i lokalsamfundet, som både børn og voksne benytter sig af: ungdomsklub, filmtilbud fra skolen - folkedans, samt alm. aftenskole og forskellige former for idræt. Endvidere benyttes det lokale diskotek, specielt af de 14 - 15 årige.

Egne børn

Der er i øjeblikket 3 egne børn på Frenderupgård, et søskendepar på 13 og 8 år samt et barn på 1½ år.
Det som vi umiddelbart oplever som problemet for egne børn, er at de skal dele deres forældre med andre, især hvis man ikke er vokset op i kollektivet. -
Indimellem ligger der også fra de voksne en forventning om, at disse børn har en bedre social forståelse, således at de meget let får en følelse af at netop de skal være et eksempel overfor "de anbragte børn". Samtidig oplever de hele tidenat knytte nye bånd - i forhold til de børn, som flytter ind og ud af Frenderupgård.
Det er forældrene, der har valgt et liv i fællesskabet, udfra den opfattelse, at det også er det rigtige for deres egne børn. Men det kan være svært at forstå, når man er blevet 13 år. Alligevel synes vi, at det bliver opvejet af alle de positive ting som børn får og oplever i fællesskabet.

KOLLEKTIV BEHANDLING

"at udvikle hinanden gennem fælles arbejde og liv"

Den kollektive behandling på Frenderupgård udspringer af et bo- og arbejdsfællesskab med det mål, at skabe tryghed - tillid - ansvar - og social forståelse. Dette kræver en stor og forholdsvis lang indsats, derfor forlanger "Frenderup", at børnene går positivt end for anbringelsen, og at opholdet skal have en varighed af mindst eet år. Det skal også ses i sammenhæng med en stabil skolegang.
I det følgende vil vi nærmere beskrive, hvordan vi oplevede det, vi har kaldt den kollektive behandling, og vil starte med, hvad vi forstår ved tryghed - tillid - ansvar og social forståelse.

Tillid og tryghed er begge en forudsætning for et barns udvikling og er medvirkende til at barnet kan give udtryk for sine følelser. Det vil ved hjælp af sine omgivelsers forståelse og reaktioner finde sin identitet. Hvis

disse forudsætninger ikke er tilstede, vil barnet efterhånden udvikle en dyb mistillid både til sig selv og til andre, og vil senere i de fleste tilfælde reagere med at blive "adfærdsvanskelig" - og evt. begå småkriminelle handlinger, fordi barnet aldrig har fået en forståelse af sin egen ansvarlighed og sociale sammenhæng. Dette er efter vores mening noget der kendetegner mange institutionsbørn.

Tryghedsskabende miljø

Frenderupgård bestræber sig på at skabe et trygt og hyggeligt hjem for alle dets beboere. Særligt har de anbragte børn brug for tryghed og "faste" rammer, som de i deres forholdsvis korte levetid ikke rigtig har noget forhold til. Bl.a. udfra deres erfaringer fra forskellige institutionsophold. Samtidig er det også en nødvendighed for de voksne på stedet for at kunne trives - for det er jo også deres hjem!

Frivillig anbringelse/ tillid

En frivillig anbringelse anser "Frenderup" som meget vigtig, fordi en positiv indstilling fra forældrene til det nye hjem, gør det lettere for barnet at acceptere "de nye omgivelser". Desværre ender denne indstilling ofte i ligegyldighed. Den positive holdning fra forældrene kan også fuldstændig vende, således at alt hvad Frenderupgård står for bliver til noget absolut negativt. Et eksempel herpå er, at en 16 års pige pludselig blev krævet hjemgivet af sin mor. Dette skete efter at moderen havde stillet krav om en holdningsændring til "Frenderup" med hensyn til "den kollektive behandling". Frenderupgård kunne ikke gå ind på moderens krav, der mundede ud i en klage til pigens sagsbehandler. Denne klage indeholdt bl.a. påstande om at de unge og børnene havde "uhæmmet adgang" til spiritus -. Denne "spiritus" er Frenderupgårds hjemmelavede æblevin og er ikke "aflåst" -, (ligesom alle ved hvor pengekassen står og hvor nøglen er.)- idet der er faste regler for hvad børnene har adgang til. "Frenderup nærer fuld tillid til

at disse regler bliver overholdt og denne tillid støtter børnene i den grad, at fællesskabets regler bliver taget alvorligt. Tilliden til hinanden anser Frenderupgård som en nødvendighed for at kunne leve og bo i fællesskabet.
Pigen, Anna, har ikke boet hjemme i 2 år, - og gav klart udtryk for at hun ikke ønskede at komme hjem, samtidig ønskede hun dog at bevare et nogenlunde godt forhold til sin mor. "Frenderup" støttede Anna udfra tidligere "oplevelser" med moderen, som havde givet udtryk for "meget svingende" holdninger. Dette skal også ses udfra Anna's tidligere og nuværende forhold til sin mor. Trods støtte fra Frenderupgård og deres pædagogiske konsulent, bestemte bistandskontoret på moderens foranledning, at Anna skulle hjemgives, uden at have indkaldt hende til nogen form for samtale. Denne holdning er både efter vores og "Frenderup's" mening fuldstændig urimelig, især når det her drejer sig om en 16 års pige, der optrådte så selvstændigt, at hun opsøgte

"Døgnkontakten" i København, som hun havde et tidligere kendskab til, for at få dem til at hjælpe. For som Anna udtrykte det: "Jeg ka' altså ikke klare, at voksne bare kan bestemme hen over hovedet på mig".
Sagen er foreløbig endt med at bistandskontoret har trukket hjemgivelsen tilbage, bl.a. under pres fra en psykolog, som tidligere har haft kendskab til Anna og hendes mor, samt den pædagogiske konsulent med tilknytning til Frenderupgård. Sagen har været forelagt Københavns kommunes børne og ungdomsnævns formand ifølge paragraf 127 i bistandsloven. Den vil således inden 2 mdr. blive forelagt nævnet.
Problemet i denne sag er, efter vores mening, at "Frenderup" ikke har kunne bevise at Anna's velfærd er truet ved hjemgivelsen, og at det er påkrævet, at hun bliver på Frenderupgård. Først da en psykolog,(her kommer samfundets "autoritetstro" ind i billedet), støtter Frenderupgårds opfattelse, "forstår" sagsbehandleren, hvad der ligger til grund for, at Anna ikke vil hjem.

Det psykiske pres Anna har været udsat for - specielt fra moderens side,- (hun ringede uafbrudt og kom med forskellige trusler), - kunne været undgået, hvis sagsbehandleren ikke havde udvist "en så vattet holdning", - for slet ikke at tale om "den frustrerede behandling" moderen har fået.
"Frenderup's" opbakning af Anna har givet hende større selvtillid, samt medhold i "at de voksne ikke bare kan bestemme hen over hovedet på hende".

Status/ ansvar

De lommepenge man får på "Frenderup" er opdelt efter hvilken status man har:

1. Børnestatus : 25 kr.
2. Mellemstatus: 5o kr.
3. Voksenstatus:loo kr.

De rammer der gælder indenfor dette område er ikke afhængig af alder, men det medansvar børnene, mere eller mindre, påtager sig. Denne ansvarlighed kommer til udtryk i det daglige arbejde, d.v.s. "på hvilken måde man stiller op". F.eks. kan et barn på børnestatus, ved et fællesmøde, søge om mellemstatus, hvis det opfatter sig selv som "ansvarlig" - omvendt kan "en degradering" ske på grund af manglende indsats. Det sidste eksempel var på nippet til at blive realiseret, da vi var på Frenderupgård. 3 af børnene, Pernille 14 år, Lise 14 år og Nikolaj 13 år, får på et fællesmøde at vide, at de voksne synes man bør overveje, om de burde gå tilbage til børnestatus, fordi "at hver gang, der skal laves mad eller vaskes op, smutter de udenom". Nikolaj (eget barn) bliver ked af det og begynder at græde og si'r, at

han så ikke kan klare "de sidste afdrag" på sit stereoanlæg, (købt brugt) - Lise er lidt mere "realistisk": "Det bliver eddermame svært mand, når jeg osse ska' ha' smøger!". Pernille sidder tavs med tårer i øjnene - "har meget ondt af sig selv" -(der vil gå endnu længere tid inden den nye cykel med 5 gear kan blive realiseret!).- Børnene forsvarer ikke deres mellemstatus - men det er tydeligt at de godt er klar over deres "manglende indsats". - en af de voksne si'r at de måske "skulle ha' en chance"? - En anden voksen mener børnene må "kæmpe" lidt for at bevare "deres status - og spørger direkte hvad de siger til det. Lise, den realistiske, tager straks udfordringen op og si'r, at hun gerne vil ha' en chance - Nikolaj, lyser op og si'r:"Det vil jeg osse". - Pernille mumler:" Osse det samme". Alle giver udtryk for, at de vil gøre en større indsats i fremtiden, - og det bliver vedtaget, at de får lov til at fortsætte på mellemstatus - og at det er op til børnene selv, om de vil blive der.

Denne form for ansvarlighed kan umiddelbart

se ud som om, at ansvar er lig med penge. Det er ikke helt rigtigt, fordi man mange gange i hverdagen oplever en umiddelbar glæde fra børnene ved det fælles arbejde. Dette skyldes også at de voksne taler med dem om hvor nødvendig deres indsats er:
Marlene vil gerne hjælpe til med aftensmaden - og får at vide, at hun kan rive kålrabi. - Ved aftensbordet bliver der som sædvanligt klappet af madnoldet -. Marlene spørger om de synes om kålrabisalaten? - alle giver udtryk for at de kan li' den. - Hun ta'r selv lidt - (i virkeligheden ka' hun ikke fordrage det) - og siger, at det også er hende, der har lavet den, alt imens hun bogstaveligt "stråler som en lille sol".
I sådanne situationer oplever man hvor tæt et forhold børn og voksne har til hinanden. Et både følelsesmæssigt og realistisk forhold, som får børnene til at forstå deres egen betydning.

Børnenes indbyrdes forhold/ social forståelse

Børnenes forhold til hinanden veksler mellem " at være politibetjent" - og at være social - alt efter hvordan tingene udvikler sig - og kan også være afhængig af, om det er nye eller "gamle børn". Det er dog ikke altid en forudsætning.

På et fællesmøde fortalte børnene, at de på børnemødet havde talt om, hvordan de kunne støtte den nye dreng, Peter 11 år, så han bedre kunne forstå hvordan det var at bo på Frenderupgård - og at det godt kunne være svært i starten at forstå, at alle skal hjælpe hinanden i det praktiske arbejde i hverdagen. - For som en af dem udtrykte det: "Det er jo fordi vi bor her"!. - Peters baggrund er 3 år på skolehjem. Han er en meget åben dreng, men temmelig forvirret og rastløs.

Børnemøderne styrker børnene indbyrdes - og er medvirkende til, at de får en fornemmelse af social forståelse. Her er det vigtigt, at de har deres følelser med - og lærer at bruge dem. Det kan være svært for disse børn, fordi de enten "har gemt dem langt væk" - eller også helt har mistet dem gennem deres opvækst.

KONKLUSION:

I den periode vi har været på Fjordhøj og Frenderupgård, er vi blevet bekræftet i, at disse miljøer giver børnene bedre livsbetingelser end det er muligt på de traditionelle døgninstitutioner. - Vi har også som voksne oplevet, hvor varmt og givende tilværelsen former sig på "stederne".
Fordi man helt naturligt lever sammen i en hverdag og "behandler" udfra en dialog mellem børn og voksne, bl.a. kunne give og modtage kritik. De lærer derved at få respekt og tolerance for hinanden - acceptere hinanden udfra de fælles forudsætninger, nemlig at børn og voksne på forskellig vis har reageret mod det bestående.
De voksnes opgave over for børnene er at bevise, at der er et alternativ til det traditionelle samfund.
Det er netop i fællesskabet, hvor man bor og arbejder på lige fod, at de nødvendige ting

bli'r forståelige - man får følelserne med og det hele bli'r meningsfyldt.
Der er selvfølgelig nogle forudsætninger for, at man kan leve på denne måde. Det kræver, at de voksne har lyst til det. De skal kunne forene deres liv og arbejde til en livsform. Nogle vil måske kalde det for idealisme. Men de voksne mener, det ar et malplaceret ord, da de lige så meget har valgt det ud fra et egoistisk synspunkt. Det er enmlig også deres liv, det gælder - og de har valgt det, fordi der i denne livsform findes værdier, som samfundet ellers ikke kan give.
Denne livsform kræver en ennorm fysisk og psykisk indsats, da de voksne, trods en fælles holdning alligevel har forskellig baggrund og erfaringer. Dette skal forenes med det mål, at give de ofte meget belastede børn, en opfattelse af en meningsfyldt tilværelse, der styrker og genopbygger deres selvtillid, udfra fællesskabets tryghed og kærlighed.

Hvor får de voksne så overskudet fra?
Her må blikket først vendes mod de mange positive oplevelser, der forekommer i det daglige samvær. Desuden giver de økonomiske forhold også en frihed til at kunne forny sine kræfter, bl.a. ved at rejse ud og få nye impulser, og at opleve hinanden under andre forhold. Delvis at kunne bestemme hvordan de materielle goder prioriteres. Miljøernes holdning til forbrugerræset kommer til udtryk i " at man ikke behøver at eje ting, for at blive lykkelig" - men at man tager mere hensyn til hvad der er nødvendigt for fællesskabet og "at genbrug er lige så godt". Vi oplever dog en fare for isolation i dette miljø, i forhold til det omgivende samfund. Denne fare ligger for de voksnes vedkommende i deres 24 timers engagement i fællesskabet, derfor har de ikke meget overskud til udadrettede aktiviteter, bl.a. politisk arbejde, venner og familie.
Med hensyn til børnene må der i denne forbindelse ligge et krav til de voksne, om en reali-

stisk holdning til at lære børnene at få ansvarlighed for deres eget liv, og ikke kun i forhold til fællesskabet, med henblik på eventuel senere "udslusning".
For mange børn går "udslusningen" godt med støtte fra miljøet, enten til at komme hjem eller finde arbejde og bolig, evt. i produktionskollektiverne.
Problemet omkring isolation ligger især hos de meget belastede børn og unge. De børn som aldrig har kendt til at have et hjem, selvom de har forældre. De er blevet anbragt udenfor hjemmet, inden de er blevet 5 år og har tilbragt deres liv i forskellige institutioner og plejefamilier. Deres skolegang har været derefter, (eks. et barn har været på 36 institutioner på ca. 8 år). For nogle af disse børn vil miljøet opleves som noget vidunderligt og dejligt. De finder her det, som de altid har savnet/manglet - men aldrig har kunnet finde ud af hvad var. For dem vil trygheden være som en høj mur ud ad til, og denne mur vil være meget svær at komme over, hvis de ikke bliver presset hårdt.

Opmærksomheden må derfor rettes meget tidlig på disse børn.
Der er lige udgivet en rapport med undersøgelser over de børn, der har forladt miljøerne. Desværre har vi ikke nået at gennemgå den og kan derfor ikke statistisk påvise, hvilke resultater "De kollektive børne -og ungdomsmiljøer" har opnået. Vores opfattelse er, at selv om miljøerne er med til at lappe på manglerne i vores samfund, viser de også tydeligt, hvad det er for mangler.

